

## **OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI W 2024 ROKU DLA GMINY STARE BOGACZOWICE**

### **I. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę**

Gmina Stare Bogaczowice zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Wałbrzych, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.

1. Liczba wyodrębnionych stref zaopatrzenia w gminie ze względu na pochodzenie wody – 2.
2. Liczba punktów pobierania próbek wody zlokalizowanych w gminie – 4.
3. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wodociągową – około 3 677 osób.
4. Szacunkowa ilość rozprowadzanej wody – około 735 m<sup>3</sup>/db.
5. Rodzaj ujęć wody – 2 podziemne ujęcia wody Marciszów Dolny i Marciszów Górny w Marciszowie oraz 1 powierzchniowe ujęcie wody – „Mała Woda” na rzece Bóbr w Dębrniku.
6. Sposób uzdatniania wody:
  - ujęcie wody Marciszów Dolny – napowietrzanie, dezynfekcja podchlorynem sodu,
  - ujęcie wody Marciszów Górny – dezynfekcja chlorem gazowym,
  - ujęcie „Mała Woda” w Dębrniku – koagulacja siarczanem glinu, filtracja na filtrach pospiesznych antracytowo-piaskowych, dezynfekcja chlorem gazowym.

W 2024 r. z ujęć wody zasilających sieć wodociągową na terenie gminy Stare Bogaczowice w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy pobrano 6 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 5 w zakresie parametrów grupy A (mikrobiologicznych i fizykochemicznych) oraz 1 próbkę w zakresie parametrów grupy B (mikrobiologicznych i fizykochemicznych).

Nie zakwestionowano żadnej z przebadanych próbek.

### **II. Jakość wody przeznaczanej do spożycia z sieci wodociągowej**

W 2024 r. w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę oraz nadzoru sanitarnego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu nad wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi na terenie gminy Stare Bogaczowice pobrano 12 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 11 w zakresie parametrów grupy A (11 mikrobiologicznych i 10 fizykochemicznych) i 1 próbkę w zakresie parametrów grupy B (mikrobiologicznych i fizykochemicznych).

Zakwestionowano jedną próbkę wody z uwagi na obecność bakterii grupy coli.

Zestawienie wyników badań próbek wody z sieci wodociągowej na terenie gminy Stare Bogaczowice, wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę w 2024 roku.

| Strefa<br>zaopatrzenia | Liczba zbadanych próbek    |                                                               |                           |                                                               | Przekroczony<br>parametr |
|------------------------|----------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------|
|                        | Parametry mikrobiologiczne |                                                               | Parametry fizykochemiczne |                                                               |                          |
|                        | Liczba próbek<br>ogółem    | Liczba próbek<br>z przekroczoną<br>wartością<br>parametryczną | Liczba próbek<br>ogółem   | Liczba próbek<br>z przekroczoną<br>wartością<br>parametryczną |                          |
| Wałbrzych 2            | Grupa A - 5                | 0                                                             | Grupa A - 5               | 0                                                             | -                        |
|                        | Grupa B - 1                | 0                                                             | Grupa B - 1               | 0                                                             | -                        |
| Wałbrzych 3            | Grupa A - 1                | 1                                                             | Grupa A - 1               | 0                                                             | bakterie grupy<br>coli   |
|                        | Kontrolne - 1              | 0                                                             |                           | 0                                                             |                          |

Zestawienie wyników badań próbek wody z sieci wodociągowej na terenie gminy Stare Bogaczowice, wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu w ramach nadzoru sanitarnego w 2024 roku.

| Strefa zaopatrzenia | Liczba zbadanych próbek    |                                                      |                           |                                                      |
|---------------------|----------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------|
|                     | Parametry mikrobiologiczne |                                                      | Parametry fizykochemiczne |                                                      |
|                     | Liczba próbek ogółem       | Liczba próbek z przekroczoną wartością parametryczną | Liczba próbek ogółem      | Liczba próbek z przekroczoną wartością parametryczną |
| Wałbrzych 2         | Grupa A - 3                | 0                                                    | Grupa A - 3               | 0                                                    |
| Wałbrzych 3         | Grupa A - 1                | 0                                                    | Grupa A - 1               | 0                                                    |

### **III. Ocena ryzyka zdrowotnego dla konsumentów wody**

Przeprowadzone w 2024 r. badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez mieszkańców gminy Stare Bogaczowice, w tym pochodzących z zasilających gminę ujęć, nie wykazały przekroczeń wartości parametrycznych, określonych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), za wyjątkiem jednej próbki pobranej z sieci wodociągowej przy ul. Głównej 40 w Jabłowie, gdzie stwierdzono incydentalną obecność bakterii grupy coli (8 jtk/100 ml; norma – 0) – woda warunkowo nadawała się do spożycia przez ludzi. Zarządca wodociągu podjął działania naprawcze w zakresie doprowadzenia wody pod względem bakteriologicznym do norm sanitarnych, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, a ich skuteczność potwierdził wynik badania kontrolnego.

Dla wszystkich pozostałych próbek pobranych na terenie gminy Stare Bogaczowice lub z ujęć ją zasilających – zlokalizowanych poza gminą - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałbrzychu wydał oceny jakości wody potwierdzające jej przydatność do spożycia przez ludzi.

Bakterie grupy coli w wodzie – stwierdzone w jednej próbce wody w ramach kontroli wewnętrznej - nie są wskaźnikiem występowania mikroorganizmów chorobotwórczych, natomiast służą do oceny skuteczności procesów uzdatniania wody oraz szczelności i czystości systemu dystrybucji wody. W przypadku wykrycia tych bakterii w wodzie zarządca wodociągu jest zobowiązany do wzmocnienia nadzoru nad tymi procesami.

W związku ze wzmożonymi opadami deszczu i wprowadzeniem stanu klęski żywiołowej na

terenie powiatu wałbrzyskiego w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r., dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody i jej przydatności do spożycia przez odbiorców, pobrano dodatkowe – poza harmonogramem próbki wody do badań laboratoryjnych. Na terenie gminy Stare Bogaczowice pobrano 8 próbek wody do badań w zakresie wskaźników mikrobiologicznych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę wodociągu:

- w 2 próbkach wody stwierdzono brak przydatności wody do spożycia – z uwagi na obecność bakterii grupy coli i enterokoków;
- w 1 próbce wody stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia (woda nadawała się do spożycia wyłącznie po przegotowaniu, bez spożywania na surowo) – z uwagi na obecność bakterii grupy coli.

Przekroczenia miały charakter krótkotrwały – zarządca wodociągu podjął działania naprawcze w zakresie doprowadzenia wody pod względem bakteriologicznym do norm sanitarnych, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, a ich skuteczność potwierdził wynik badania kontrolnego.

Z uwagi na powyższe, wydano dwukrotnie komunikat o braku przydatności wody do spożycia z sieci wodociągu Wałbrzych w strefie zaopatrującej miejscowości Lubomin i Jabłów – brak przydatności wody trwał 2 dni.

Ponadto z informacji uzyskanych przy okazji przeprowadzania badań laboratoryjnych wody z zalanych wodami powodziowymi studni przydomowych wynika, że mieszkańcy gmin powiatu wałbrzyskiego, nie posiadający przyłączy do publicznych wodociągów, na co dzień korzystają z wody, której jakość nie jest monitorowana. W związku ze złożonością problemu należy poszukiwać rozwiązań systemowych, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentom wody z indywidualnych ujęć, a pierwszym etapem powinno być zewidencjonowanie gospodarstw korzystających z własnych studni przydomowych.

W przypadku awarii na ujęciu lub w sieci wodociągowej oraz na skutek małego rozbioru wody może dochodzić do jej wtórnego zanieczyszczenia – w wodzie stojącej procesy zachodzą w szybszym tempie niż w wodzie płynącej. Niskie natężenie przepływu wody może powodować efekt „brudnej wody wodociągowej”. Stężenie żelaza i manganu wzrasta gwałtownie po ponownym włączeniu wody – na przykład po wcześniejszym, awaryjnym postoju. Dodatkowo występuje wówczas zwiększenie mętności i barwy wody u konsumenta. Przenikające z rur do wody związki (głównie żelaza i manganu) nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia mieszkańców, jednak mają negatywny wpływ na eksploatację urządzeń domowych. Zalecane jest, aby po dłuższym nieużywaniu kranów odkręcić kurki i umożliwić swobodny wypływ wody, w celu usunięcia wody stagnującej w przewodach wodociągowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w tym charakter zanotowanych przekroczenia wartości parametrycznej, jego wielkość oraz czas trwania, na koniec roku wodę wodociągową na terenie gminy Stare Bogaczowice oceniono jako przydatną do spożycia przez ludzi i bezpieczną dla zdrowia konsumentów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny  
w Wałbrzychu  
Małgorzata Bąk

/dokument podpisany elektronicznie/